

Antonio Gorostidi Etxaleku

*Tolosa,
Gipuzkoa
(1931-2015)*

Aurkibidea

Biografia

Urkizuko Etxeberri baserrian jaioa. Aita bertakoa zuen, eta ama, berriz, Auzo Txikiko Saletxe baserrikoa. Zortzi senidetan bigarrena, 14 urte bete zituen hasia zen segan. Etxean, soroko ohiko lanez gain, tabakoa ere egiten zuten. Ez zen, ordea, etxean behar bezala lehortzen, eta etxeko erretzaileek kanpoko tabakoa erre behar izaten zuten.

Zintak

TOL-024

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Artetxe, Miren
- **Data:** 2010-06-09
- **Iraupena:** 73 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Elexpuru, Juan Martin
- **Transkribatzailea(k):** Etxeberria, Eider

TOL-025

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Artetxe, Miren
- **Data:** 2010-06-09
- **Iraupena:** 47 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Oruesagasti, Ainitze

Pasarteak

1. 14 urterako segan

- **Erref:** TOL-024/002
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:03:02. **Bukatu:** 00:05:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:

<p>Itulan gazterik hasi zen. 14 urterako segan egiten zuen, aitik ipinitako sega txiki batekin. 17 urterekin sega handiaz. Orduan dena segaz ebakitzen zen, belarra, garoa, sasiak...</p>

2. Sega pikatzeko ingudea eta mailua

- **Erref:** TOL-024/003
- **Iraupena:** 0:02:01. **Hasi:** 00:05:15. **Bukatu:** 00:07:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

Segan ondo egiteko aurrena ondo zorroztu behar da. Sega pikatzeko mailua eta ingudea (txingura) nolakoak diren. Altzairuzkoa izaten da ingudea.

3. Arraitzaz sega zorrozten

- **Erref:** TOL-024/005
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:07:50. **Bukatu:** 00:09:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak
- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:

<p>Arraitza ezinbestekoa da sega zorrozteko. Harrobitik ateratzen dela du entzuna. Arraitzak asko irauten du ondo erabiliz gero. Arin samar ibili behar da beti, pikadura jan ez dezan. Ez da erraza eskua hartzea arraitzari, baina jardunez gero aisa ikasten da.</p>

4. Sega pikatzen

- **Erref:** TOL-024/006
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:09:46. **Bukatu:** 00:11:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

Goizean pikatzen omen da ondoen. Zuzen jo behar da mailuaz. Ez zaio aginik atera behar. Artean ondo ebakitzen duela pikatu behar da berriz. Bi ordu eta erdi-hiru irauten du ondo pikaldi batekin

5. Sega-potoa, arraitza eta mailua

- **Erref:** TOL-024/007
- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 00:11:00. **Bukatu:** 00:13:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

Sega-potoa eta arraitza beti eraman behar dira aldean lanerakoan. Moteldu ahala zorroztu egin behar da sega. Segapotoak nolakoak diren. Ura behar du arraitzak ondo zorrozteko. Mailu berezia izaten da sega zorroztekoa, iltzeak sartzekoak ez du balio.

6. Segak berak erakusten du nola erabili

- **Erref:** TOL-024/009
- **Iraupena:** 0:00:57. **Hasi:** 00:13:45. **Bukatu:** 00:14:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

Segak berak erakusten du nola eman behar diozun. Zorrozteko eta eskutan erabiltzeko trebetasun pixka bat behar da, besterik ez. Belarra azpi-azpitik ebakitzea hobea omen da.

7. Belar-klaseak

- **Erref:** TOL-024/010
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:14:42. **Bukatu:** 00:16:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Natura » Flora

Laburpena:

Etxe inguruko belarra erraz ebakitzen da, baina mendiko zenbait belar oso nekez, muiloa, esaterako. Belar motak: albitza, muiloa, ote-belarra, tturkoa, plantilla-belarra, alpapa, pagotxa, ailorbea... Pagotxa nola ebakitzen zuten.

8. Garia segaz ebakitzen

- **Erref:** TOL-024/012
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:17:35. **Bukatu:** 00:18:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

Segaz ere ebaki izan zen garia. Hiru hortz eransten zitzaizkion kirtenean eta kontu handiz egin behar zen lan, garia sortak egiteko moduan erori zedin, batetik, eta aletu ez zedin, bestetik. Igitaiz ere ebaki izan zen baina bere denborarako bukatuak zeuden kontu horiek.

9. Ontzaka neurtzen dira segak

- **Erref:** TOL-024/014
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:19:04. **Bukatu:** 00:20:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

Ontzaka neurtzen ziren segak. Luzera neurria da ontza. 44koa da ezagutu duen handiena. 14koa da orain duen txikia. Burdinazko uztai bat sartzen da kirtenean segari eusteko. Gero txabeta bat ipintzen zaio gogortzeko.

10. Herribideak auzolanean konpontzen

- **Erref:** TOL-024/017
- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 00:22:44. **Bukatu:** 00:25:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:

"Herribideen" txukunketa auzolanean egiten zen. Arratsaldean egiten zen normalean. Ogitarkeoa norberak eramaten zuen eta alkateak (herriak) ipintzen zuen ardoa. Bideetako "sangra" edo urbideak konpontzea izaten zen eginkizun nagusia. Urtean bi edo hiru arratsalde izaten ziren.

11. Zumitzezko lur-saskiak bidegintzarako

- **Erref:** TOL-024/018
- **Iraupena:** 0:02:46. **Hasi:** 00:25:11. **Bukatu:** 00:27:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Artisauak

Laburpena:

Zumitzezko lur-saskiak erabiltzen ziren bidegintzan. Nolakoak diren eta nola egiten diren kontatzen du. Gaztaina egurra erabiltzen zen egiteko. Simaurretan beratzen zen biguntzeko.

12. Auzo bakoitzak bere eginkizunak bidegintzan

- **Erref:** TOL-024/019
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:27:57. **Bukatu:** 00:30:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:

Urtean behin egiten zen jeneralean bidegintza, uztalean edo. Nondik norako bideak konpontzen zituzten zehazten du. Auzo bakoitzak bere eginkizunak izaten zituen, ez ziren nahasten beste auzo batzuetakoekin.

13. Ospeleko babarruna hobea eguterakoa baino

- **Erref:** TOL-024/023
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:36:00. **Bukatu:** 00:37:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:

Lehenago orain baino errazago saltzen zen babarruna. Plazan edo tabernetara bakoitzak berak saltzen zuen. Tolosako babarrunak fama handia izan du beti. Ospeleko babarruna gozoagoa eta bigunagoa omen da eguterakoa baino.

14. Babarrun motak

- **Erref:** TOL-024/025
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 00:38:48. **Bukatu:** 00:40:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:

Babarrun pinttoa edo "pinttarra" bazen lehenago. Gorria ere bai. Hemengo zuria ere oso gozoa omen da. "Petri" izenekoa bazen, parretan hartzen zena. Eta beste bat "babarrun motxa", orain "potxa" esaten zaiona, borobilagoa.

15. Artoa eta babarruna sartzen

- **Erref:** TOL-024/026
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:40:10. **Bukatu:** 00:42:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserrria » Baserriko lanak » Artoa

Laburpena:

Artoarekin batera ipintzen zen gehienbat babarruna. Babarrun-sail ikusgarriak izaten ziren orduan. Lurra nola prestatzen zen kontatzen du. Aitzurrez sartzen zen beti euren etxean.

16. Artoa bakantzen

- **Erref:** TOL-024/027
- **Iraupena:** 0:01:31. **Hasi:** 00:42:35. **Bukatu:** 00:44:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserrria » Baserriko lanak » Artoa

Laburpena:

Artoa "bakandu" egin behar izaten da, bi landare utzi bakarrik leku bakoitzean. Babarruna ez zen bakantzen. Inoiz babarruna asko hazi eta artoa eraitsi egiten zuen. Orduan giro hobea egiten zuela uste du, eta oso nekez hondatzen zela babarruna.

17. Tolosaldeko babarrunak gaitzik ez

- **Erref:** TOL-024/028
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:44:06. **Bukatu:** 00:45:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:

Garai hartan babarrunak ez zuen inolako gaitzik Tolosa aldean. Zenbait lekutakoak momorroa izaten zuen.

18. Babarrunak eskuinetik heltzen dio artoari

- **Erref:** TOL-024/029
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:45:15. **Bukatu:** 00:46:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserría » Baserriko lanak » Artoa

Laburpena:

Babarrunak eskuinetik heltzen dio beti artoari zein parrari. Sekula ere ez ezkerretik.

19. Ailorbea jandako aberea ezin hilabeteen hil

- **Erref:** TOL-024/031
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:47:38. **Bukatu:** 00:48:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Natura » Meteorologia

Laburpena:

Ilberrian ebakitako ailorbea jaten emanez gero, ezin da abere hura hil hilabeteen, haragiak gustu edo usain txarra hartzen duelako. Ilbeherakoarekin ez da horrelakorik gertatzen. Jagoba Rekondoren aholkuak.

20. Udazkeneko ilberria, pagoa botatzeko garaia

- **Erref:** TOL-024/032
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:48:40. **Bukatu:** 00:49:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Meteorologia
- Baserría » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:

<p>Zuhaitzak botatzeko orduan ilargiari begiratzen zaio. Barkuak egiteko pagoa erabiltzen da. Udazkeneko ilberria da botatzeko garairik onena. Hosto handia dutenak ilbeheran bota beharrekoak omen dira eta txikikoak ilberrian.</p>

Transkripzioa

- Garai baten illargiyai zertako begiratzen zitzaion?
- Gauza prinsipala zan, egurre dana dana gauza. Egurre behintzat exakto e?
- Iñoi ez zitzaion okurrituko bere garaia ez zan baten moztia?
- Botatzen zittuen bai, baiña harek ez zun erantzunik ematen e? Hemengo pagua izaten zan, ematen zuen barkutako. Oain plastikua daon bezela, ordun barkutako. Zeatik uden, uden ez da usteltzen sekulan pagoa. Eta ude behar du e? Erabat ude. Eta hortako ematen zuen. Eta hemendik goatzen [...], goiengua baserri baten bota zuen piñudi haundi hoi

asteasuarra eta... Eman zuen, eta bale. Baiño ikearri esan nahi du e?
- Pagua noiz botatzen da?
- Ilberrikoa. Ta udazkeneko ilberria hobena esaten due.
- A bai?
- Bai. Ta ilberri asko dia. Arbola asko e? Hosto haundie dun guztiya ilbeherakoa da. Ta hosto txikia duen guztikua ilberrikua.

21. Haltza maiatzeko ilberrian bota behar

- **Erref:** TOL-024/034
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:50:05. **Bukatu:** 00:51:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Natura » Meteorologia

Laburpena:

Haltza maiatzeko ilberrian bota behar da. Gurdi bat izan zuten arina eta gogorra haltzez egina. Arponez (trontza mota) ebakitzeko baino gogorragoa jartzen omen zen urtebetez lehortzen izandako haltza.

22. Gaztaina hagaz eraisteko teknika

- **Erref:** TOL-024/036
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:52:08. **Bukatu:** 00:54:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:

Gaztaina asko zuten. Hagaz bota eta morkotx eta guzti etxera ekartzen zuten. Gaztaina arbolatik eraisteko teknika azaltzen du. Goitik behera hasten ziren.

23. Matxardaz biltzen gaztaina

- **Erref:** TOL-024/037
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:54:24. **Bukatu:** 00:56:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:

Gaztaina morkotxak matxardaz (egur malgu bat) biltzen zituzten lurretik saskira. Gero gurdian garraiatzen zituzten etxera. Zakutan ere sartzen zituzten inoiz, gehiago garraiatu ahal izateko.

24. Gaztaina onena saltzeko eta eskasena etxerako

- **Erref:** TOL-024/038
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:56:04. **Bukatu:** 00:58:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:

Gaztaina zen hemengo bizitzaren oinarria. Gero gaitza sartu zitzairen eta akabo. Pila ipintzen ziren etxe ondoan eta hilabete bat inguru edukitzen ziren horrela aletu arte. Onenak saltzeko eta bestelakoak etxerako edo ganaduentzako. Dena aprobetxatzen zen, baita morkotxa ere.

25. Kaletarrak gaztainak eta egurra biltzera

- **Erref:** TOL-024/040
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:59:08. **Bukatu:** 01:01:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gerra osteko gose urteetan gaztainak eta egurra biltzera etortzen ziren kaletarrak. Anima Egunetik aurrera (azaroak 2) eskubidea zuten batu gabeko gaztainak hartzeko. Dena dela, ez zieten errieta handirik egiten bestela ere, egoeraren latzaz jabetuta.

26. Etxerako zein kanporako tabakoa

- **Erref:** TOL-024/042
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 01:03:05. **Bukatu:** 01:03:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Bizioak

Laburpena:

<p>Etxerako tabakoa ereiten zuen Aitonak. Urkizuko zenbait baserrian, oster, asko hartzen zen, saltzeko landatzen baitzuten.</p>

Transkripzioa

- Galdera azkena ingo dizutena zuri bakarrik, tabakoa iten zenduen zuek?
- Bai, etxeako bakarrik e? Nik ez det ezautu gaiñantzen. Urkizu azpin asko. (emakumea) - Nei ez zaian goatzen.
- Bai, tabakoa gure aitta zantzak itten zan. Bai, bai, esaten dizut ba, sei-zortzi bat gehiena izango zian. [...] asko itten zuen. hor hor, koiñadua ta laguntzen aitzen giñen. Ta bestea Muñagorri.
- Han'e bai?
- Han gehio. Hoik zuen lehengusu bat injenieroa tabakon asuntua ibiltzen zuna. Muñagorriko hoik. Ta haren bidez ekartzen zuen Urkizu azpikok'e. Ordun tabako asko iten zan hemen. Hoi bi basarrik behintzat. Ta baten ta besten nik asko ikusi det nik.

27. Zintzilik jarrita lehortzen da tabakoa

- **Erref:** TOL-024/045

- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 01:05:56. **Bukatu:** 01:08:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Bizioak

Laburpena:

Donostiatik ekartzen zen tabako-landarea. Udaberrian sartu eta abuztu-irail aldera biltzen zen. Zuztarretik atera eta lehortzen jartzen zen buruz behera haizea zebilen estalpe batean. Kanpoko, erdiko eta puntako hostoek kalitate desberdina ematen zuten.

28. Sega nola pikatzen den, eta segaren parteak (irudiak)

- **Erref:** TOL-024/047
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 01:11:52. **Bukatu:** 01:13:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

<p>Ingudea eta mailua erakutsiz sega nola pikatzen den azaltzen du Antoniok. Gero emazteak sega erakusten du eta elkarriketan aipatutako parteak seinalatzen.</p>

29. Aitari laguntzera

- **Erref:** TOL-025/003
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:02:34. **Bukatu:** 00:03:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Ume-umetatik aritu dira baserriko lanean. Aitari lagun behar izaten zioten. Astoa hartu eta jatenak hartzera joan behar izaten zuten. Aitak hika hitz egiten zien. Gurasoei buruz hitz egiten dute.

30. Lo egiteko, binaka

- **Erref:** TOL-025/005
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:08:36. **Bukatu:** 00:09:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Hiru-lau logela zeuden baserrian. Antoniok aitonarekin egiten zuen lo. Beste anai-arrebak, binaka egiten zuten lo.

31. Baserri kaskarra

- **Erref:** TOL-025/008
- **Iraupena:** 0:00:31. **Hasi:** 00:11:50. **Bukatu:** 00:12:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Baserriak zer egitura aldaketa jasan dituen kontatzen du. Baserri kaskarra zen, eta, gerora, erantsi zizkioten hainbat gela.

32. Erlijioaren eragina

- **Erref:** TOL-025/009
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:12:21. **Bukatu:** 00:13:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Beste batzuk

Laburpena:

<p>Erlijioaren garrantzia dute hizpide. Lehen, diziplina handia zegoen. Elizako hainbat ospakizun aipatzen dituzte: bederatziurrena, San Antoniorenak, Maiatzeko loreak, purgatorioko arimarenak, Jesusen Bihotzarenak, arimenak, errogatibak...</p>

33. Errogatibak, eguraldi ona egiteko

- **Erref:** TOL-025/010
- **Iraupena:** 0:00:27. **Hasi:** 00:13:29. **Bukatu:** 00:13:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:

Errogatibak: eguraldi ona egiteko egiten ziren eskariak. San Markesotan hiru eguneko errogatibak egin ohi zituzten; prozesioan ibiltzen ziren. Dena latinez izaten zen. Antonio zortzi urtean akolito ibili zen.

34. Arto-zuriketa eta errezoa

- **Erref:** TOL-025/015
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:19:03. **Bukatu:** 00:20:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:

Iluntzetan, arrosarioa errezatzen zen. Arto-zuritzen aritzen bitartean ere arrosarioa errezatzen zuten. "Kyrie, eleison"-ak belauniko errezatzen ziren.

Auzoko bat hil zenean, 15 misterioko arrosarioa eta 50 aitagure baino gehiago errezatu zirela kontatzen dute.

35. Hileten inguruko ohiturak

- **Erref:** TOL-025/017
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:21:14. **Bukatu:** 00:21:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:

Etxekoren bat hiltzen zenean, auzokoak etxera joan ohi ziren errezatzera edo "kuxkuxeatzera". Arrosarioaren ondorenean, gazta eta ogia, gailetak eta ardo goxoa eman ohi zitzairen. Lehen, gorpua etxean edukitzen zen; gero, elizara eramaten hasi ziren.

36. Aitonaren hileta

- **Erref:** TOL-025/018
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:21:59. **Bukatu:** 00:23:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:

<p>Aitonaren hileta dute hizpide. Antonio soldadutzan zen, eta hiletarako etxera itzuli zen. Gorpua nola preparatzen zen kontatzen dute.</p>

37. Agonia-kanpaiak

- **Erref:** TOL-025/020
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:23:43. **Bukatu:** 00:24:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:

Norbait hiltzen zenean, agonia-kanpaiak jotzen ziren; 33 kanpai. Kanpai horien bidez, jendeak jakiten zuen norbait hil zela. Kanpaiak jo ondoren, umeez abisua pasatzen zuten.

38. Hilkutxa bizkarrean hartuta Tolosaraino

- **Erref:** TOL-025/021
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 00:24:53. **Bukatu:** 00:26:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:

Lehen, hilkutxak bizkarrean hartuta jaitsi ohi ziren Urkizutik Tolosara. Hildakoak herri-bidetik jaitsi behar izaten ziren; errepidea inauguratu gabe baldin bazegoen, ezin zen bertatik pasa, eta, beraz, gorpua ezin zen automobolean eraman. Hilkutxa auzokoen artean txandatzuz garraiatzen zen.

39. Umeak eta aitona

- **Erref:** TOL-025/024
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:29:52. **Bukatu:** 00:30:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Etxeko eta kanpo ume mordo bat elkartzen ziren Etxeberriko sukaldean. Amak denentzat eltzekada txokolatea egingo zien, etxeko ogia txapan tustatu eta "aitona sozio" zutela jateko. Aitonak ume guztiak tentatzen zituen.

40. Errespetuaz

- **Erref:** TOL-025/025
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:30:53. **Bukatu:** 00:32:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Berorika

Laburpena:

Guraso eta zaharrekiko errespetua dute hizpide. Gurasoei eta apaizari "berori" esaten zioten. Apaizaren aurrean, egun onak eman eta txapela erantzi behar izaten zuten mutilek. Gurasoengandik jaso zuten berorika hitz egiteko ohitura.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-06-20

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com